

E/1.

ELŐTERJESZTÉS

Gárdony Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2016. november 30-án tartandó ülésére

Hagyományok Arany háza– pályázat benyújtása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Látótér Alapítvány hívta fel a figyelmet az egyik köznevelési pályázati lehetőségre. Támogatás elnyerésére lehet pályázni a „Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért” (EFOP-3.3.2-16) című kiírásból néprajzi, népművészeti programok megvalósítása óvodás, általános iskolás és középiskolás gyermekek számára.

Elkészült a szakmai program (mellékeljük) és a pályázat, mely benyújtásra került. Az igényelt támogatás 25 millió Ft, a támogatási intenzitás 100 %.

A kiírás szerint a szakmai vezetőnek és projektmenedzsernek - kapcsolattartónak önkormányzati alkalmazásban kell állni. A pályázatba a két szakember bére – járulékkal - beépítésre került a pályázati költségvetésbe.

Kérjük szíves döntésüket!

Határozati javaslat:

Gárdony Város Önkormányzat Képviselő-testülete egyetért a „Hagyományok Arany háza” című pályázat benyújtásával az EFOP-3.3.2-16 azonosítójú „Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért” kiírásra.

Nyertes pályázat esetén két szakember felvételét illetve a projekt megvalósulásának idejére történő alkalmazását biztosítja.

Határidő: szükséges intézkedések a pályázati kiírásnak megfelelően
Felelős: Tóth István polgármester

Gárdony, 2016. november 28.

készítette: Bácskai Zsuzsanna

Tóth István
polgármester

Projekt címe: Hagyományok Arany háza

Gárdony Város Önkormányzata, a Móló Összművészeti Műhely (Gárdony) és a Látótér Alapítvány (Agárd) közös pályázata

Pályázó: Gárdony Város Önkormányzata

Projektidőszak: 18 hónap (100%-os intenzitású, önrész: 0 Ft, megpályázott összeg: 25 MFt)

Projekt kezdete: 2017. szeptember 1.

Szakmai vezető: Gulyás Anna - Néprajzi Múzeum múzeumpedagógiai programjainak munkatársa, az ELTE TTK Kulturális Antropológia Tanszékének oktatás-módszertanosát, a hátrányos helyzetű gyermekek számára művészeti iskolai programokat biztosító nemzetközi Yehudi Menuhin Alapítvány magyarországi MUS-E Egyesületének művészeti vezetője, népi énekes, mesemondó ☺

Pénzügyi vezető: Gabrovits Eszter,

Projektmenedzser és pályázati kapcsolattartó: Dévényi-Pethes Adrienn (Agárd)

Együttműködő iskolák, óvoda: 1.Chernel Agárd, 2. Chernel Gárdony,3. Kápolnásnyék, 4. Pákozd, 5. Velencei Gyermekotthon, 6. Református Óvoda

A program célja: Magas színvonalú néprajzi, népművészeti programok megvalósítása Óvodától Iskoláig. Muzsikás drámafoglalkozások, koncertek, mesejátékok, zenés néprajzi előadássorozat.

A projekt végén egy hangzó anyag - zene-mese cd elkészítése.

Személyi feltételek: 2 külsős munkatárs projekt időszakra történő felvétele, 1 pénzügyi munkatárs alkalmazása

A fenntartási időszak az Önkormányzatot nem terheli, azt az együttműködő két civil szervezet vállalja a pályázati kiírásnak megfelelően. Fenntartási időszak : 5 év

A tervezett programok részletes ismertetése:

A kápolnásnyéki, a pákozdi iskolák részére külön-külön, valamint a Gárdonyi általános iskola és a Református Óvoda részére összevonva:

- 1. félév: Mesék és muzsikák kertje 1.-** Muzsikás, dramatikus szakkör: (havi 1 alkalom, félévente 5 alkalom)
- 2. félév: Mesék és muzsikák kertje 2.** Muzsikás, dramatikus szakkör: (havi 1 alkalom, félévente 5 alkalom)
- 3. félév: Mesék és muzsikák Arany Háza** témanapok (3 alkalom 1 félévben)

A velencei gyermekotthon számára:

- 1. félév: Mesék Háza 1.** Témanapok
- 2. félév: Mesék Háza 2.** Témanapok
- 3. félév: Mesék és Muzsikák Arany Háza** Témanapok

A Chernel Iskola és Gimnázium részére:

- 1. félév Népek, kultúrák, muzsikák** – 5 alkalmas szakkör gimnazisták részére (egy osztálynak)
- 2. félév Népek, kultúrák, muzsikák-** 5 alkalmas szakkör gimnazisták részére (egy másik osztálynak)
- 3. félév Mesék és muzsikák Arany Háza** témanapok (3 alkalom 1 félévben) általános iskolásoknak

Részletes tematika:

A. Foglalkozások a kápolnásnyéki, a pákozdi iskolák részére külön-külön, valamint a Gárdonyi általános iskola és a Református Óvoda részére összevonva:

1.félév:

I: Mesék és muzsikák kertje 1.

A világhoz való sokrétű kapcsolódás igényének, a távoli tájak iránti kiapadhatatlan kíváncsiságnak évszázadok óta természetes műhelye a mesemondás aktusa. Vándorfabulák, mesék, dalok vándoroltak szájról szájra, népről, népre, messziről jött vándorok, igricek, hoztak hírt távoli útjaikról, kötötték össze érzelmileg a hallgatót az elbeszélések szereplőivel. Az előszóban előadott mese érzelmeket közvetít, így a pozitív, toleráns attitűdök kialakításának igen fontos eszköze. (Nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek számára is!)

A foglalkozásokra olyan meséket, muzsikákat válogattunk, melyek az adott kultúra sajátosságaiból ízelítőt adhatnak. Az előadások szakmai bázisát a kulturális antropológiai, néprajzi kutatások alapos ismerete jelenti: Gulyás Anna kulturális antropológus évek óta tanít kulturális antropológiát iskolákban, az ELTE BTK Kulturális Antropológia Tanszékének

oktatásmódszertani szaktanára, doktori disszertációjának témája az európai ünnepi kultúra egyes aspektusainak vizsgálata. A Néprajzi Múzeumban működő múzeumpedagógiai órák szaktanára. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Népzenei Osztályának egyik szerzője. Népi énekes, mesemondó.

Társai kiváló, az adott kultúra muzsikájához szakértői szinten értő muzsikuskok. Az előadásokban, a gazdag néprajzi anyag mellett, mégis a mese áll a középpontban: nem száraz ismeretek közvetítését, hanem elsősorban az érzelmi nevelést, a mesék harmonizáló, kapunyitogató hatását, a művészi-esztétikai élményt tartjuk az előadások központi elemének. Az előadások célja a résztvevőket megismertetni különböző kultúrák életvilágával, ezáltal is elősegítve a kultúra sokarcúságának elfogadását, távoli s kevésbé távoli népek érzésvilágának, művészetének tiszteletét. A mesék dramatizálása során a történetek fő-és mellékszereplőit a közönség soraiból kedvük szerint vállalkozó nézők alakíthatják. A mesélők a szerepvállalást soha nem erőltetik, viszont igyekeznek a csendesebben szerepre vágyókat is játék-lehetőséghez juttatni.

Kiskondás, kismadár, griffmadár, szivárványszínű lovacska, mór leány, őserdei indián kisgyermek, afrikai törzsfő és mások szerepeinek átélésén keresztül az élethelyzetek sokszínűségének ízét eleven játékba fonva tapasztalhatják meg a gyermekek. Az „átváltozásokat” a jelmezek is segítik: minden előadás során az adott kultúrához kapcsolódó öltözetekbe bújnak a szereplők, a játékhoz kapcsolódó díszletek, eredeti (magyar népi, dél-amerikai őserdei, andalúz, stb.) tárgyak, kellékek adják meg a játék sokszínűségét.

Gesztusokat, szavakat is tanulnak a játékosok: a mesélők mozdulatait, mimikáját önkéntelenül is követve érzik át egyre mélyebben a bemutatott életvilág jellegzetességeit. A nézőpontok változtatása, a testbeszéd, a kifejezések szintjén is átélt élmények a „másságról” a tolerancia-készség fejlődésének igen hatékony eszközei. A foglalkozások egy-egy szakaszában, tapasztalataink szerint, gyakorlatilag mindenki aktívan részt vesz: a faleveleket majd mindenki ujján hintáztatja a szél, a záró tánchoz a ritmust a kiosztott hangszereken még a félénkebbek is vígan ütögetik. Az előadások során fejlődik a résztvevők beleélő-képessége, mozgás-készsége, számos ismerettel gazdagodnak az egyes bemutatott kultúrával kapcsolatban, megszeretnek eddig számukra ismeretlen világokat, s a hangsúlyosan több darabbal szerepeltetett magyar népmeséken, s zenei anyagon keresztül saját néphagyományainkkal kötnek mélyebb ismeretséget. A mese és a dramatikus játék ősi eszközeivel nyitottabb, harmonikusabb, a szépség, sokszínűség iránt fogékonyabb irányba fejleszthetjük gyermekeink nyiladozó világlátását. A toleráns társadalom feltétele a szilárd identitástudat, s a belső megtapasztalásból fakadó türelmesség, a sokszínűség értékelése. Ezen attitűdök fejlesztésének műhelyei lehetnek a hasonló foglalkozások. A foglalkozásvezetők pozitív érzelmi viszonyulása hagyományainkhoz, s a bemutatott kultúrákkal kapcsolatban, mintaként áramolhat át a gyermekek tapasztalatvilágába: embertől emberig közvetítődik a szeretet, az emberi és kulturális értékek iránti tisztelet.

Az egyes alkalmak részletezése:

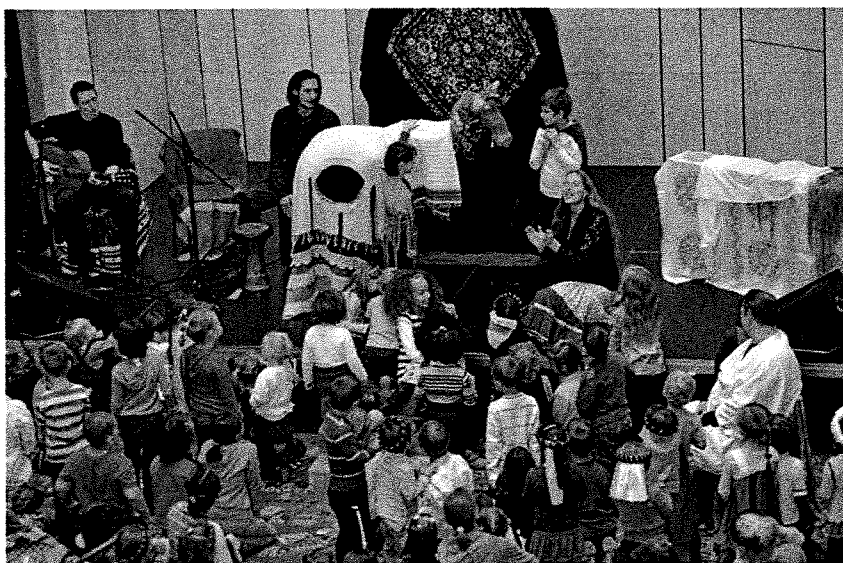
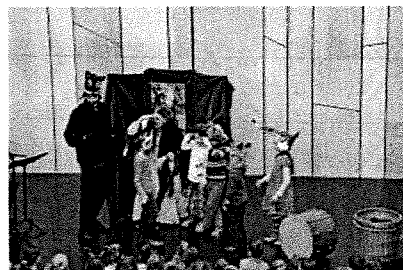

1. Zöld Péter meséje

Sorozatunkat egy magyar népmesével kezdjük. E mese főhőse vándorútra indul, a kalandok során tanúbizonyságát adja segítőkészségének, jutalmul a próbák során segítséget kap azoktól, akiket ő is megsegített, így végül elnyeri a királykisasszony kezét: király lesz a kiskondásból. A mese eszmei alapot adhat a világban való kalandozáshoz: útjelző a vándorlás során tanusítható erényekhez. Hazulról indulunk el: az első előadáson magyar népzene, népi szöttesek, jelmezek körítik a mesét. Az előadáson élő virágkoszorú kerül Zöld Péter és a királykisasszony fejére, közös tánc zárja a dramatikus játékot.

2. Kacor király

Muzsikás dramatikus mesejáték nemezmaskurákkal

3. A szivárványszín lovacska

Andalúz népmese, melyben a kalifa leánya a szerelem rabja lesz, s aki rabul ejtette, az a kalifa rabja, ám mindkettőjük sorsát a szivárványszín lovacska segíti jobbra. Ud, gitár, dobok, valamint élő énekszó kíséretében elézengetett mese, táncos óriásbáb segédletével előadva.

4. Népek karácsonya koncert

A koncert játékos

ismertetőszövegekkel fűszerezve ízelítőt ad különböző népek karácsonyi dalaiból, lélekben is az ünnepre hangol, együtt tapsolunk, muzsikálunk, s a zengő dallamokra megjelenik egy táncos kedvű óriásbáb, az Aranyoscsitkó, aki az erdélyi népszokás szerint az ajándékokat hozza a gyerekeknek.

5. Világszárnya az égitestsabadító

Moldvai mítikus mese töröksípval, kobozzal, dobbal, sárkányt legyőző viadallal, hatlábú szárnyas táltossal, Holddal, Nappal, csillagként fénylő Királykisasszonnyal..

Muzsikás dramatikus foglalkozássorozat (szakkör) óvodások és kisiskolások számára a 2. félévben

II. Mesék és muzsikák kertje 2.

1. Az illatgyökér

Brazíliai őserdei indián mese, azon időkből, mikor az állatok s emberek egy nyelvet beszéltek, s nem volt gonoszság a földön...

2. A három aranyalma – koncert

A koncert a magyar nép jeles napjainak világát járja körbe ékes muzsikaszóval, néprajzi kommentárokkal

3. A Nap s a Hold kiszabadítása

Cigány népmese. Élő muzsikával kísért legendamese az idők kezdetéről, a Nap s a Hold égre kerüléséről: mikoron az első eső a fényességekért sírt, de az égnek hamar vigasza lőn, ám a kalandok során a cigányembert a Nap barnára égette, a fehér embert meg a Hold tejszínre festette: s tudjátok meg: ők voltak midőnk nagyapái... . Óriásbábok, maskurák jelengetésével előadott mítikus történet.

4. A madár, aki a világ legszebb énekét énekelte

Pigmeus mese. Az afrikai őserdő vadász-népeinek életét felidéző legendamese: óriásbáb s élő muzsika kelti életre a hangot, melynél nincsen szebb e földön.

5. Népek gyerekdalai

A különböző népek gyermekdalait, altatóit bemutató koncert játékos kalandozás 4 égtáj kultúráinak életvilágában, muzsikájában.

3. félévben:

3. Mesék és muzsikák arany háza – témanapok

E témanapok elmélyítik az előző évben szerzett ismereteket, élményeket, játékosan, újabb mesékkel és muzsikákkal folytatjuk a sorozatot. Dalokat tanulunk, ritmusokat, mozgásformákat is gyakorlunk.

1. Dana-dana Dandala koncert

Játékos, mondókás koncert: népdalok, altatók, versfeldolgozások zenés-mozgásos kavalkádja

2. Tündérszép Ilona és a 99 tüzes táltos

Mítikus moldvai mese óriásbábbal. Moldvai tánc-és daltanulás.

3. Karácsony a magyar néphagyományban

Ünnepi alkalom, szülőkkel gyermekkel muzsikával-játékkal köszöntjük az Ünnepet!

B. Foglalkozások a Chernel agárdi iskola és gimnázium részére:

1. Népek, kultúrák, muzsikák

Zenés néprajzi előadássorozat középiskolás diákok részére

Az első félévben 30 diáknak, a második félévben másik 30 diák részére

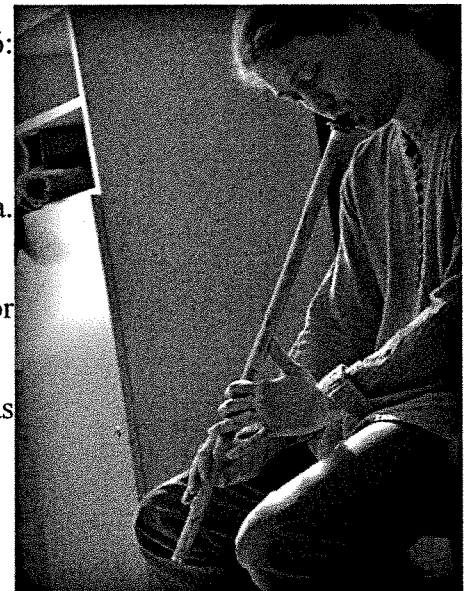
Az öt előadásból álló programsorozat népzenei példákon keresztül betekintést ad különböző kultúrák hagyományrendszerébe, gondolkodásmódjába, világképébe, művészetébe. A világ négy égtájáról hozott példák, s a hazai néphagyomány gazdag anyaga mélyebb összefüggések felfedezésére serkent, az identitástudatot fejleszti, segíthet a művészet és kultúra kapcsolatrendszerére új nézőpontokból rátekinteni. A programsorozat a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Népzene-tárának gazdag anyagához, valamint Gulyás Anna Néprajzi Múzeumi óráinak anyagához kapcsolódik.

Az előadásokat Gulyás Anna kulturális antropológus, énekes vezeti, minden alkalommal az adott kultúrához kapcsolódó muzsikus-vendég bevonásával.

Az alkalmak során a diákok megismerkedhetnek különböző kultúrák világával, muzsikájával, ritmusgyakorlatokon vesznek részt, dalokat tanulnak, hangszerekkel ismerkedhetnek meg. A szakörre havi egy alkalommal kerül sor.

Az alkalmak tematikája:

1. Rítus, ünnep, muzsika. Bevezető alkalom. Tervezett közreműködő: Gerzson János (ud, koboz, setar, sarod, nej)
2. 4. Egy mediterrán példa: Az andalúz ünnepek zenei világa. Közreműködik: Petz Bálint flamenco gitáros
3. Rítus, ünnep, muzsika Afrikában. Közreműködik: Ölvedi Gábor (dobok)
4. A magyar nép jeles napjai 1. Az évkör ünnepeinek muzsikás körbejárása.

Közreműködik: Keresztes Nagy Árpád kobzos énekmondó.

5. A magyar nép jeles napjai. 2. Az évkör ünnepeinek muzsikás körbejárása.

Közreműködik: Keresztes Nagy Árpád kobzos énekmondó.

A 3. félévben ezen intézményben is már az általános iskolásoknak tartunk foglalkozást:

3. Mesék és muzsikák arany háza – témanapok (ugyanaz, mint a többi intézmény 3.félévi programja)

C. A velencei Gyermekotthon számára:

Ezen intézmény nehéz sorsú, hátrányos helyzetű gyermekei számára külön tematikával készültünk az első két félévben: témanapokat tervezünk itt tartani az első két félévben is – a három alkalom során elmélyülünk a mesék és muzsikák világában, a mesék, koncertek után együttmaradunk a gyermekekkel, s dalokat, mozgásokat, ritmusokat gyakorolunk.

1. félév: Mesék és muzsikák háza 1.

1. Kacor király
2. Zöld Péter meséje
3. Népek karácsonya koncert

2. félév: Mesék és muzsikák háza 2.

1. A Nap s a Hold kiszabadítása
2. A madár, aki a világ legszebb énekét énekelte
3. Népek gyerekdalai

3. félév: 3. Mesék és muzsikák arany háza – témanapok (Azonos, mint a többi intézménynél)
